

Г. О. Слабкий¹, І. С. Миронюк¹, В. В. Шафранський²¹Ужгородський національний університет, м. Ужгород,²Національний медичний університет імені О. О. Богомольця, м. Київ

ПРО НЕОБХІДНІСТЬ ЗАПРОВАДЖЕННЯ МАГІСТРАТУРИ З ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я ЗА ОСВІТНЬО-НАУКОВИМИ ПРОГРАМАМИ

H. O. Slabkyi¹, I. S. Myroniuk¹, V. V. Shafranskyi²¹Uzhhorod National University, Uzhhorod,²Bogomolets National Medical University, Kyiv

ON THE NEED FOR MASTER'S PROGRAM IN PUBLIC HEALTH ACCORDING TO ACADEMIC PROGRAMS IMPLEMENTATION

Мета роботи – обґрунтувати необхідність та представити підходи до запровадження магістратури з громадського здоров'я. При виконанні роботи використано методи структурно-логічного аналізу та бібліосемантичний. Методичною основою дослідження став системний аналіз та системний підхід. Матеріалами дослідження стали документи ВООЗ з забезпечення системи громадського здоров'я кадрами і їх підготовки та досвід провідних країн світу з зазначеного питання.

Основна частина. Освітньо-наукова програма магістратури за фахом “Громадське здоров'я” складається із 5 обов'язкових модулів та чотирьох модулів, один із яких вибирається магістром на вибір. Програма включає виробничо-навчальну практику та науково-дослідну роботу. Обсяг програми становить 3600 год (120 кредитів ЄКТС). Лекційний курс складає 462 навчальні години. На проведення семінарів виділено 512 навчальних годин, практичних занять – 1318 навчальних годин, самостійну роботу – 1308 (36,3 %) навчальних годин.

Висновок. Обґрунтована необхідність впровадження магістратури з громадського здоров'я за освітньо-науковими програмами.

Ключові слова: громадське здоров'я; магістратура; освітньо-наукова програма; необхідність.

The aim of the study – to justify the need for and to represent the approaches to Master's program in public health implementation. The method of structural-and-logical analysis and bibliosemantic method were applied in the course of study. Systemic analysis and systemic approach composed the methodological basis of research. WHO documents on providing the public health system with personnel, personnel training and also the experience of leading countries of the world in the stated question were used as the materials of research.

The main body. Educational-and-scientific program of the Master's program in “Public health” consists of 5 compulsory modules and four modules, one of which is selected by the master. The program includes the practical-and-educational work and research work. The scope of the program is 3600 hours (120 ECTS credits). The series of lectures equal to 462 academic hours. 512 training hours are assigned for workshops, 1318 training hours are assigned for practical classes and 1308 (36.3%) training hours – for independent work.

Conclusion. The need for Master's program in public health according to academic programs implementation is justified.

Key words: public health; Master's program; academic program; need for.

Вступ. В Україні проводиться активна робота з впровадження системи громадського здоров'я. Кабінетом Міністрів України затверджено Концепцію розвитку системи громадського здоров'я [1] та затверджено спеціальність “Громадське здоров'я” [2]. Дотепер у країні підготовка фахівців за даною спеціальністю не проводилася. Відповідно до рекомендацій ВООЗ [3], підготовка фахівців для системи громадського здоров'я та проведення наукових досліджень по забезпеченню її ефективної

діяльності щодо збереження та зміцнення здоров'я населення є одним із важливих та першочергових завдань галузі.

Мета роботи – обґрунтувати необхідність та представити підходи до запровадження магістратури з громадського здоров'я.

При виконанні роботи використано методи структурно-логічного аналізу та бібліосемантичний. Методичною основою дослідження став системний аналіз та системний підхід. Матеріалами дослідження стали документи ВООЗ із забезпечення

системи громадського здоров'я кадрами і їх підготовки та досвід провідних країн світу з зазначеного питання.

Основна частина. Нагальною задачею, яка підлягає рішенню, є підготовка фахівців нового напрямку для системи громадського здоров'я, які будуть вирішувати нові функції, а відповідно мають нові кваліфікаційні вимоги.

Запровадження нової навчальної спеціальності потребує рішення ряду важливих завдань. Це розробка освітнього стандарту та типових навчальних програм, методичного забезпечення. І головне – це підготовка науково-педагогічних працівників нової формації, які здатні проводити наукові дослідження з проблеми громадського здоров'я та готувати фахівців для галузі відповідно до міжнародних стандартів та кращого світового досвіду.

Для рішення даного надзвичайно важливого завдання пропонується запровадження освітньо-наукової магістратури з підготовки вказаних фахівців.

Пропонуємо наступні підходи до програми підготовки магістрів.

Освітньо-наукова програма підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 229 “Громадське здоров'я” має бути розроблена згідно з вимогами Закону України “Про вищу освіту” від 01.07.2014 року № 1556-VII.

Освітньо-наукова програма магістратури за фахом “Громадське здоров'я” складається із таких 5 обов'язкових модулів, як: вступ до громадського здоров'я, а також систем, політики, етики, управління та лідерства у галузі громадського здоров'я; епідеміологія та біостатистика для фахівців громадського здоров'я; моніторинг і оцінка, якість даних, використання даних та інформатизація в галузі громадського здоров'я; планування програми, її реалізація та оцінка; ділова англійська мова, та чотирьох модулів, один із яких вибирається магістром на вибір: профілактика; соціально значимі та особливо небезпечні інфекційні хвороби; соціально значимі хронічні неінфекційні хвороби; організація протиепідемічних заходів.

Програма освітньо-наукової підготовки магістрів розрахована на 3600 год (120 кредитів ЄКТС). Лекційний курс складає 462 навчальні години. На проведення семінарів виділено 512 навчальних годин, практичних занять – 1318 навчальних годин, самостійну роботу – 1308 (36,3 %) навчальних годин. Самостійна робота з проходження виробничо-навчальної практики та виконання самостійної

наукової роботи і підготовка магістерської кваліфікаційної роботи становить 700 год. Із загальної кількості навчальних годин на модульний контроль знань виділено 30 год та 6 год на екзамен.

До оволодіння програмою магістратури допускаються абітурієнти, які мають освіту бакалавра медсестринства, психолога, соціолога, журналіста, юриста, економіста. Також абітурієнтами можуть бути особи, що мають вищу освіту за рівнем підготовки спеціаліст як за напрямком підготовки “Охорона здоров'я”, так і за іншими напрямками. Порядок прийому до вищих навчальних закладів визначає МОН України.

Метою освітньо-наукової програми підготовки магістрів за спеціальністю “Громадське здоров'я” є підготовка фахівців у даній сфері до самостійної практичної та наукової і педагогічної діяльності відповідно до визначених компетенцій.

Професійно-наукова програма передбачає формування здатності застосовувати набуті знання, уміння і навички з дисциплін загальної та професійної підготовки для вирішення типових задач діяльності фахівця на відповідній посаді, включаючи проведення науково-практичних досліджень у сфері громадського здоров'я, викладання предмета “Громадське здоров'я”, проведення епідеміологічного нагляду за соціально значимими інфекційними та неінфекційними хворобами, станом психічного здоров'я населення, навколишнього середовища; визначення екологічних, соціально-економічних та медичних детермінант здоров'я; організацію і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів; формування у населення здорового способу життя та відповідального ставлення до особистого здоров'я; міжсекторальну взаємодію в інтересах здоров'я населення.

Далі, в таблиці, наводимо структуру навчальної дисципліни “Громадське здоров'я” з підготовки магістрів за освітньо-науковою програмою.

Виробничо-навчальна практика та науково-дослідна робота проводяться відповідно до навчального плану магістратури за спеціальністю “Громадське здоров'я”, є обов'язковими і являють собою вид навчальних занять, безпосередньо орієнтованих на професійно-наукову підготовку магістрів. Виробничо-навчальна практика та науково-дослідна робота закріплюють знання і вміння, які набуті під час освоєння теоретичних дисциплін та сприяють відпрацюванню магістрами практичних навичок і комплексному формуванню у них загальних та професійних компетенцій.

Таблиця. Структура навчальної дисципліни

	всього	Аудиторні години			Самостійна робота	Вид контролю
		лекції	семінари	практичні		
Годин	3600	462	512	1318	1308	Усне опитування. Рішення ситуаційних задач. Модульний тестовий контроль. Комп'ютерний тестовий іспит
Всього кредитів ЄКТС						120
У тому числі виробничо-навчальна практика та науково-дослідна робота						
Кредитів	25	Проведення наукового самостійного дослідження та підготовка наукової дипломної магістерської роботи			Публічний захист наукової дипломної магістерської роботи	
Годин	750					
Кредитів	5	Проходження виробничо-навчальної практики			Захист результатів практики	
Годин	150					

Базами проведення практики є наукові установи, вищі навчальні заклади, заклади охорони здоров'я та заклади громадського здоров'я, які мають необхідний кадровий і науково-технічний потенціал, основна діяльність яких має об'єкт та види професійної діяльності випускників за напрямком "Громадське здоров'я".

Методи та форми навчання в магістратурі включають наступне: проведення лекційних занять із використанням мультимедійного проектора; проведення занять із використанням дистанційного методу за допомогою системи Moodle; проведення семінарських занять за визначеними темами; проведення практичних занять за визначеними темами; підготовка аналітичних оглядів наукової літератури за визначеними темами; підготовка рефератів за визначеними темами; проведення ділових ігор; проходження виробничо-навчальної практики; са-

мостійне виконання науково-дослідної роботи; написання наукової дипломної магістерської роботи.

Методами контролю знань є: усне опитування, рішення ситуаційних задач, модульний тестовий контроль, комп'ютерний тестовий іспит, захист результатів виробничо-навчальної практики, публічний захист наукової дипломної магістерської роботи.

Висновки. Обґрунтована необхідність впровадження магістратури з громадського здоров'я за освітньо-науковими програмами.

Запропоновані загальні підходи до розробки науково-освітньої програми магістратури з громадського здоров'я та структура вказаної навчальної дисципліни.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з вивченням процесу впровадження системи підготовки та якості підготовки магістрів громадського здоров'я за освітньо-науковою програмою.

Список літератури

1. Про схвалення Концепції розвитку системи громадського здоров'я : розпорядження КМУ від 30.11.2016 року № 1002-р [Електронний документ]. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua>. – Назва з екрана.

2. Про внесення змін до постанови КМУ від 29.04.2015 року № 266 : Постанова КМУ від 2 лютого 2017 року

№ 53 [Електронний документ]. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua>. – Назва з екрана.

3. Европейский план действий по укреплению потенциала и услуг общественного здравоохранения. – Copenhagen, WHO Regional Office for Europe, 2012 (документ EUR/RC62/12). – 52 с.

References

1. Pro skhvalennia Kontseptsii rozvytku systemy hromadskoho zdorovia: rozporiadzhennia KМУ vid 30.11.2016 roku № 1002-r [Decree of Cabinet of Ministers of Ukraine "On approval of the Concept of development of public health" of November 30, 2016 № 1002-p]. Retrieved from <http://www.kmu.gov.ua> [in Ukrainian].

2. Pro vnesennia zmin do postanovy KМУ vid 29.04.2015 roku № 266: Postanova KМУ vid 2 liutoho 2017 roku № 53 [Order of Cabinet of Ministers of Ukraine "On amendments

to the Order of Cabinet of Ministers of Ukraine of April 29, 2015 № 266" of February 2, 2017 № 53]. Retrieved from <http://www.kmu.gov.ua> [in Ukrainian].

3. Evropeyskiy plan deystviy po ukrepleniyu potentsiala i uslug obshchestvennogo zdravookhraneniya (document EUR/RC62/12) (2012). [European action plan for strengthening public health capacity and services (document EUR/RC62/12)]. Copenhagen, WHO Regional Office for Europe [in Russian].

Отримано 24.03.17

Електронна адреса для листування: ivan.mironyuk@gmail.com